

Mgr. Rafał Jurczyk
Opole University
Institute of Philology
pl. Kopernika 11, 45-040 Opole,

Opole, 20.11.2018

SUMMARY OF THE DOCTORAL DISSERTATION

THE EMERGENCE OF THE DEFINITE ARTICLE IN THE HISTORY OF ENGLISH: A VIEW FROM NARROW SYNTAX AND LF

This analysis aims at examining the issue of the emergence of the definite article in English. Because OE and EME differ considerably from ModE as regards the formal-semantic properties of LIs, the working of the NS component and the information content made available to PF- and LF-interfaces the analysis focuses on the syntactic and semantic side of the problem in question. Adopting the Strong Minimalist Thesis that defines a language as the most optimal medium of satisfying the constraints of language-external interfaces (such as creating PF and LF pairings - Chomsky 1995) allows us to reconcile the relation between the NS derivation, semantic properties and inflectional morphology.

The above stances are necessary to take if we consider the radical changes within the D-system between OE and LME, but also because other approaches to the topic of the emergence of the definite article focus either on semantic changes or on formal constraints exclusively. The works of Los (2012) or Watanabe (2009) show, however, that neither the examination of morphological and configurational changes of LIs in the clause nor the examination of the loss of certain formal features in EME D-forms can offer a satisfactory explanation of the above issue matter if one disregards either of the components that contribute to FI.

Accordingly, in this analysis we take LIs to be LF- and PF-interpretable whenever they overtly manifest Case and gender morphology, which, to a large extent, tallies with Chomsky's (1981, 1986) Visibility Condition and Ura's (2000) remarks on the relation between the rich agreement property, the *[i]*-property of features and FI at the interfaces. We also assume (see Citko 2014; Josefsson 2013) that depending on which lexical category the formal features are part of, the grammatical or semantic category they manifest may differ. We adopt the stance that being a part of the feature matrix of the determiner the two features

map onto referential specificity [+ref/spec]. These premises are pivotal for determining the factors responsible for the emergence of the definite article, but also for defining what this emergence compensates for.

The diachronic analysis of the NS derivation of English determiners follows the phase-based approach (Chomsky 2004, 2008) in which referential and deictic relations are related to the edge of the phase that hosts most referentially rigid LIs (Sheehan & Hinzen 2011). OE and EME DPs and determiners can be topicalised and/or focalised in functional projections such as CP, TopP, or FocP in which the illocutionary force of the sentence and pragmatic-deictic relations are established because they possess the [+ref/spec] feature and are PF- and LF-visible (Sheehan & Hinzen 2011). The movement takes place through the EF of v^0 and allows them to value the uninterpretable [$u\ uval\ +ref$] features in the heads of the abovementioned projections (Beghelli & Stowell 1994). The analysis of the OE and EME data shows that by overtly manifesting the nominal φ -features (e.g. Case and gender) determiners are syntactically and semantically heterogeneous, which allows them to act independently as demonstratives or personal pronouns, but also with nominal complements as a full DP. This results in a variety of syntactic options that express referential and deictic relations which are further amplified by the rich verbal agreement and mobility that effectively demarcates the boundary between the thematic and rhematic structure of the sentence.

With the ongoing levelling of inflectional morphology in determiners, nominals and verbs between EME and LME the above properties disappear. The analysis shows that the newly emerging determiner form *þe* cannot act individually as it is too impoverished morphologically and referentially, which prevents it from moving through the EF of v^0 to CP, TopP, or FocP in order to value their [$u\ uval\ +ref$] features. Such a movement option is available only when *þe* combines with the nominal complement of which it is now a compulsory part i.e. the functional element that makes the nominal referentially identifiable in the context or to the hearer. With the almost complete loss of verbal morphology and the verb movement option out of the vP phase topicalisation and focalisation become seriously narrowed, which promotes the SVO word order as the default configuration of lexical material in the sentence. As a result, both the position and the range of the functions of *þe* become further reduced to the subject and object position and to the default referential marker of the nominal expression, respectively. The analysis concludes that the moment of differentiating the definite article in English (to compensate for the loss of inflectional morphology and word order flexibility that allow for a variety of syntactic templates that display pragmatic-deictic relations) is the late 15th c.

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ PT.

WYODRĘBNIENIE SIĘ PRZEDIMKA OKREŚLONEGO W HISTORII JĘZYKA ANGIELSKIEGO: ANALIZA SKŁADNIOWA I SEMANTYCZNA

Niniejsza analiza ma na celu opis problematyki wyodrębnienia się przedimka określonego w języku angielskim. Ponieważ zaimki określone w staro- i średnioangielskim znacznie różnią się od nowoangielskich pod kątem własności formalno-semantycznych, oraz dystrybucji w komponencie składni jawnej (NS), analiza skupia się na aspekcie składniowym i semantycznym. Przyjęcie Mocnej Tezy Minimalistycznej (SMT) definiującej język jako najbardziej optymalny system spełniający wymagania systemów pozajęzykowych (takich jak tworzenie par przystających do siebie reprezentacji fonetycznej i logicznej – Chomsky 1995) umożliwia pogodzenie relacji pomiędzy właściwościami semantycznymi, operacjami w NS-ie i fleksją.

Przyjęcie powyższych stanowisk jest konieczne ze względu na radykalne zmiany zachodzące w obrębie kategorii zaimków określonych na przestrzeni czasu, jak również dlatego, że dotychczasowe opisy ww. problemu podejmują albo opis semantyczny albo formalny. Prace takie jak Los (2012) czy Watanabe (2009) ukazują, że pominięcie w analizie któregokolwiek komponentu języka prowadzi do wniosków ogólnych i niesatysfakcjonujących pomimo szczegółowych opisów zmian morfologicznych, semantycznych, czy zaniku pewnych cech formalnych na zaimkach.

Aby uniknąć ww. problemów analiza proponowana tutaj zakłada, że jednostki leksykalne są interpretowalne na PF-ie i LF-ie jeśli wykazują fleksyjnie przypadek i rodzaj, co w dużej mierze pokrywa się z Warunkiem Widzialności (Visibility Condition) Chomsky'ego (1981, 1986), jak również komentarzami Ura (2000) nt. powiązania bogatej fleksji nominalnej, interpretowalności ([i]) cech formalnych oraz całego produktu derywacji językowej. Przyjmujemy również (por. Citko 2014; Josefsson 2013), że to, jakiej kategorii leksykalnej dane cechy formalne są częścią ma przełożenie na kategorię gramatyczną bądź semantyczną,

która reprezentują. Dla celów niniejszej analizy przyjęte jest, że cechy przypadka i rodzaju na zaimku manifestują maksymalną określoność [+ref/spec]. Założenia te są niezbędne dla określenia przyczyn wykształcenia się przedimka określonego, jak również dla sprecyzowania czego rekompensatą jest pojawienie się takiej formy w języku angielskim.

Analiza diachroniczna derywacji zaimków określonych oparta jest na modelu fazowym (Chomsky 2004, 2008), w którym relacje referencyjne i deiktyczne są ściśle związane ze skrajem fazy, skupiającym jednostki leksykalne o najbogatszych własnościach referencyjnych (Sheehan & Hinzen 2011). Frazy przedimkowe (DPs) i przedimki w staro- i średnioangielskim ulegają topikalizacji i/lub fokalizacji do projekcji funkcjonalnych takich jak CP, TopP, FocP, w których określana jest siła ilokcyjna zdania oraz wyrażane są relacje pragmatyczno-deiktyczne, ponieważ posiadają cechę [+ref/spec] i widoczne są na PF-ie i LF-ie (por. Sheehan & Hinzen 2011). Przemieszczenie odbywa się przez cechę krawędzi fazy vP umożliwiając im sprawdzenie i usunięcie nieinterpretowalnych cech [*u uval +ref*] w ośrodkach ww. projekcji (Beghelli & Stowell 1994). Analiza danych staro- i wczesnośrednioangielskich ukazuje, że wykazywanie przez zaimki cech nominalnych takich jak przypadek i rodzaj sprawia, że są one składniowo i semantycznie złożone, co umożliwia im funkcjonowanie niezależnie jako zaimki wskazujące lub osobowe, jak również w połączeniu z frazą nominalną. Przekłada się to na wielość operacji składniowych umożliwiających wyrażanie zależności referencyjnych i deiktycznych. Są one wspierane dodatkowo przez bogatą fleksję i mobilność czasowników, które pozwalają rozgraniczyć strukturę tematyczną i rematyczną w zdaniu.

Postępujący zanik fleksji na zaimkach, rzeczownikach i czasownikach pomiędzy okresem wczesno- i późnośrednioangielskim sprawia, że powyższe własności zanikają. Analiza ukazuje, że nowopowstała forma zaimkowa *be* nie może funkcjonować indywidualnie gdyż jest morfologicznie i referencyjnie zubożona. Nie może zatem ulec przemieszczeniu do projekcji CP, TopP, FocP poprzez cechę krawędziową celem sprawdzenia i usunięcia cech [*u uval +ref*] w ich ośrodkach. Przemieszczenie takie możliwe jest tylko w połączeniu *be* z dopełnieniem nominalnym, którego *be* stanowi od teraz część wymagalną jako element funkcjonalny nadający mu status wyrażenia określonego względem kontekstu i/lub słuchacza. Wraz z niemal całkowitym zanikiem fleksji na czasowniku i jego możliwości przemieszczania się poza obręb fazy vP opcja topikalizacji i fokalizacji zostaje mocno ograniczona, co z kolei prowadzi do ustalenia szyku zdania SVO jako podstawowego w zdaniu. W wyniku tego zarówno pozycja, jak i zakres funkcji formy zaimkowej *be* ulegają dalszemu zredukowaniu odpowiednio do pozycji podmiotu i orzeczenia oraz do domyślnej funkcji referencyjnej nadawanej wyrażeniu nominalnemu. Analiza wykazuje, że moment wyodrębnienia się przedimka określonego w

języku angielskim (będącego rekompensatą wobec utraty fleksji i luźnego szyku wyrazów, a tym samym, wielu operacji składniowych wyrażających relacje pragmatyczno-deiktyczne) to koniec XV wieku.